

Exposition sur le sculpteur Chalepas

Collaboration de Pérís Iérémiadis en 2005 à la présentation de l'exposition sur le sculpteur CHALEPAS, à Tinos, et à la réédition, aux Editions Indiktos, de **"ΠΕΡΙΟΔΟΣ III, ΧΑΛΕΠΑΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ"**, son ouvrage conçu et édité en 1979.

Présentation par Λίλα Ιωάννου

Μαραγκού, la Conservatrice du Musée:

**Ο ΧΑΛΕΠΑΣ στο ΙΔΡΥΜΑ
ΤΗΝΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
(ΤΗΝΟΣ 2005)**

Η Α.Ε. ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολος ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ θα εγκαινιάσει στις 15 Ιουλίου ε.έ. Έκθεση έργων του ΧΑΛΕΠΑ στο μέγαρο του Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού στην ΧΩΡΑ ΤΗΝΟΥ.

Η πρώτη μόνιμη έκθεση όλων των έργων του ΓΙΑΝ(Ν)ΟΥΛΗ ΧΑΛΕΠΑ (1851-1938), που έως πρόσφατα φιλοξενούσε το Μουσείο Τηνίων Καλλιτεχνών, πραγματοποιήθηκε χάρις στην γενναιοδωρία της Διοικούσης Επιτροπής του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου. Εκτός από την βαρυσήμαντη πράξη της επί δανεισμώ παραχώρησης όλων των έργων του μεγάλου Τήνιου καλλιτέχνη, το Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελιστρίας Τήνου όχι μόνον χρηματοδότησε τον καθαρισμό, την συντήρηση και την Έκθεση όλων των γλυπτών και των σχεδίων, καθώς και των εγγράφων που φυλάσσονταν στα Αρχεία του, αλλά ενίσχυσε οικονομικά και τις εκδόσεις που συνοδεύουν την Έκθεση.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΧΑΛΕΠΑ

Στο μέγαρο του Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού παρουσιάζεται ένα σημαντικό σύνολο έργων του Χαλεπά σε αίθουσα που φέρει το όνομα του. Έτσι στην πατρίδα του Καλλιτέχνη πραγματώνεται, έστω και εν μέρει, αυτό που πριν από μισόν αιώνα τόνιζε ο Μανόλης Χατζηδάκης : “Ο Χαλεπάς πρέπει να γίνει μόνιμο δίδαγμα γλυπτικής αρετής για τις επερχόμενες γενεές, με δική του αίθουσα στο Μουσείο Νεοελληνικής Τέχνης (Εφημερίς Ελευθερία, 6-11-1948).

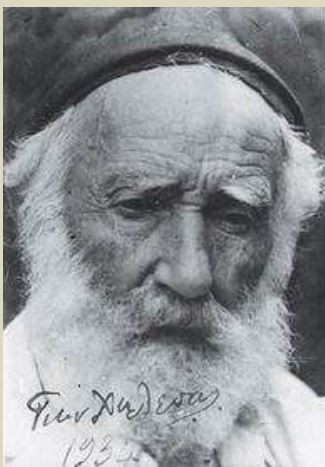
στην ΑΙΘΟΥΣΑ ΧΑΛΕΠΑ εκτίθενται 21 γλυπτά, δέκα πέντε γύψινα προπλάσματα, τρία πήλινα αγαλματάκια και τρία χάλκινα έργα, καθώς και τρία σχέδια με μολύβι. Όλα, χρονολογημένα με ακρίβεια, κατανέμονται και στις τρεις περιόδους της καλλιτεχνικής του δημιουργίας.

Στα πρώτα δημιουργικά χρόνια ψινο ανάγλυφο της “Φιλοστρογγίας”, της μητρικής στοργής (Φωτογραφίες 1-2), που ολοκλήρωσε το 1875 σε ηλικία μόλις 24 ετών, όταν ήταν φοιτητής στο Μόναχο (το έργο δώρησε ο ίδιος το 1920 στο Ιερό Ίδρυμα της Ευαγγελίστριας Τήνου).

Τα περισσότερα έργα χρονολογούνται στην γνωστή ως δεύτερη καλλιτεχνική περίοδο (1918-1930) , που έζησε στην γενέθλια γή, στον Πύργο της Τήνου. Όλα τα έπλασε στα δύσκολα, αλλά εξαιρετικά δημιουργικά χρόνια, που ακολούθησαν τον θάνατο της μητέρας του το 1916, όταν “ξανανέβηκε πάλι κατά θεία συγκατάβαση στον Απάνω Κόσμο...”.

Αυτά τα δέκα εννέα έργα της δεύτερης καλλιτεχνικής περιόδου (αρ.κατ.2-20), που εκτίθενται στο μέγαρο Τηνιακού Πολιτισμού αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα σύνολα της νεοελληνικής γλυπτικής και συγκαταλέγονται ανάμεσα στις σπουδαιότερες πλαστικές δημιουργίες της ευρωπαϊκής τέχνης. Οι συνεχείς, τολμηρές αναζητήσεις του “νεκραναστημένου” καλλιτέχνη, πραγματώνονται με πηγαίο, αποκλειστικά δικό του τρόπο, χωρίς παράλληλα στην ελληνική ευρωπαϊκή τέχνη. Μολονότι πολλά από τα θέματα που δουλεύει στην Τήνο ανάμεσα στο 1918 και το 1922, όπως Το παραμύθι της Πεντάμορφης (φωτογραφίες), Η Μήδεια (φωτογραφία), Ο Σάτυρος με τον Έρωτα (φωτογραφία), Η κοιμωμένη Αριάδνη (φωτογραφία) είναι γνωστά από το νεανικά του χρόνια, πριν από το 1878, όταν “άλλαξε εντός του ο ρυθμός του κόσμου”. Τώρα, μετά το 1918, τα ξαναδουλεύει με εντελώς νέα σύλληψη και δυσδιάγνωστους ή αδιάγνωστους συμβολισμούς, και κυρίως με μοναδική και ανεπανάληπτη δομή και τεχνοτροπία. Παράλληλα, ο Χαλεπάς πλουτίζει το θεματολόγιο του με ένα έργο, άλλα εμπνευσμένα από τον αρχαίο κόσμο, όπως η Προτομή της Αθηνάς (φωτογραφία) και τα αμφιπρόσωπα, η προτομή Αλέξανδρος ζών και νεκρός (φωτογραφία) και Αφροδίτη και Χωριατοπούλα και άλλα από την άδολη χριστιανική του πίστη, όπως ο Ευαγγελισμός (φωτογραφία) και Η Ηρωδιάς (φωτογραφία), που τα αποδίδει με δικό του, τελείως πρωτόγνωρο τρόπο.

> Edition 2005

1979

Η ΕΚΘΕΣΗ

Στο δύσκολο εγχείρημα του καθαρισμού και της συντήρησης των έργων, της οργάνωσης της Εκθεσης, της συγγραφής και της έκδοσης του Καταλόγου συνείργησαν πολλοί.

Όλα τα γλυπτά καθαρίστηκαν και συντηρήθηκαν σύμφωνα με τις σύγχρονες προδιαγραφές από τον έμπειρο συντηρητή των ελληνικών Μουσίων Νκ. Ματούλα. Η συντήρηση των σχεδίων έγινε από την Βασ. Μπουλέρου, υπεύθυνη του νεότευκτου εργαστηρίου του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου.

Στην Έκθεση προσπαθήσαμε, όσο ήταν δυνατόν, να μην προδώσουμε το λιτό πνεύμα της τέχνης του Χαλεπά, “του νεοέλληνα καλλιτέχνη που, μ' όποιο κι'όνομα να τον καλέσουμε, θε νάτα;ν κατώτερο απ'τη μεγαλωσύνη του...”, όπως έγραψε ο Δ. Πικιώνης. Γι' αυτό και ηθελημένα δεν ακολουθήσαμε τις επιταγές του συρμού, των σύγχρονων πολυδάπανων πολυτελών εκθέσεων με ψευδοοροφές, προθήκες και βάσεις από πανάκριβα υλικά, με χρώματα και τεχνητούς φανταχτερούς ή μυστηριακού χαρακτήρα φωτισμούς, εκτενή ενημερωτικά

Στα τελευταία χρόνια της ζωής του στην Αθήνα (1930-1938), στην γνωστή ως τρίτη καλλιτεχνική ή αθηναϊκή περίοδο, ανήκουν το γύψινο ανάγλυφο με τον Ευαγγελισμό (φωτογραφία) που έκαμε το 1936 σε ηλικία 85 χρόνων, καθώς και τα τρία σχέδια με μολύβι, εκ των οποίων τα δύο είναι ενυπόγραφα και ασφαλώς χρονολογημένα (1931 και 1936). αυτήν την λειψή εικόνα των έργων που έκμα στην Αθήνα “ο οιστρήλατος Γέρων”, κατά την λεγόμενη τρίτη καλλιτεχνική ή αθηναϊκή περίοδο, προσπαθήσαμε να συμπληρώσουμε στην Έκθεση με πανομοιότυπα αντίγραφα γλυπτών έργων του που βρίσκονται στην οικία Βασιλείου Χαλεπά και στην Εθνική Πινακοθήκη. Όλα εικονίζονται στο θαυμάσιες τέχνης λεύκωμα “III Περίοδος ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΧΑΛΕΠΑ”, που επιμελήθηκε ο Πέρης Ιερεμιάδης και επανεξέδωσε το Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού και η Ίνδικτος.

κείμενα και ποικίλα συνοδευτικά ενδύματα της νέας τεχνολογίας, οπτικοακουστικά, μουσική υπόκρουση, “και άλλα ηχηρά παρόμοια...”. Εκτός από τα δύο γύψινα ανάγλυφα, την Φιλοσοφία και τον Ευαγγελισμό, καθώς και τα μικρού μεγέθους χάλκινα, που στερεώθηκαν σε βάσεις σε επαφή με τον τοίχο, όλα, γύψινα προπλάσματα και πήλινα έργα, ανεξαρτήτως θέματος, σχήματος και μεγέθους, τοποθετήθηκαν το κάθε ένα σε δική του βάση, για να είναι περίοπτα, θεατά από όλες τις πλευρές. Έτσι, ο επισκέπτης μπορεί να διδαχθεί και από τις άλλες, τις συνήθως αόρατες όψεις των γλυπτών, αφού, όπως τόνισε ο Δ. Πικιώνης “εις τα έργα του Χαλεπά κρύβεται της γλυπτικής το μέγιστον μάθημα”. Χάρης στις υποδείξεις του Π. Ιερεμιάδη, του καλλιτέχνη που προσεγγίζει το έργο του μεγάλου, “Αγίου” νεοέλληνα δημιουργού, όψι μόνον με γνώση αλλά και με βαθύτατο σεβασμό, ζεστάθηκε το ψυχρό υλικό των προπλασμάτων, ο κατάλευκος γύψος. Στον Π. Ιερεμιάδη οφείλονται οι γήϊνες αποχρώσεις του χώρου και των βάσεων των γλυπτών, που “δένουν” με τον υπάρχοντα δεσμευτικό χρωματισμό του ξύλινου και γυαλιστερού δαπέδου του χώρου. Ώρες ολόκληρες ο Πέρης πάσχισε να συνταιριάζει τα έτοιμα, τυποποιημένα χρώματα, ανακατεύοντάς τα με χώμα της τηνιακής γής. Τις οδηγίες του ακολούθησε πιστά ο πολυτάλαντος, ακούραστος συνεργάτης του Ιδρύματος Γ. Φωτόπουλος. Στον προθάλαμο της ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΧΑΛΕΠΑ, δίδονται συνοπτικά πληροφορίες για την ζωή του καλλιτέχνη και εκτίθεται μια προσωπογραφία του, καμωμένη το 1925 στην Τήνο, στον Πύργο, και υπογεγραμμένη από τον συντοπίτη του ζωγράφο Νικόλαο Λύτρα. Ο πίνακας φυλασσόταν στο Μουσείο Τηνίων Καλλιτεχνών και χάρις στην γενναιοδωρία της Διοικούσης Επιτροπής του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελοστρίας Τήνου συντηρήθηκε και παραχωρήθηκε επί δανεισμώ στο Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού.

Την έκθεση ΧΑΛΕΠΑ συνοδεύουν :

Επιστημονικός κατάλογος, πλούσια εικονογραφημένος, σε δύο γλώσσες, ελληνικά και αγγλικά, συνταχθείς από την καθ. Αλεξάνδρα Γουλάκη-Βουτυρά, κατ' εξοχήν ειδική στο έργο του Χαλεπά. Στον Κατάλογο τα έργα απεικονίζονται με την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια χάρις στις εξαιρετικής τέχνης φωτογραφίες του γνωστού καλλιτέχνη-φωτογράφου Ηλία Ηλιάδη, καθώς και στον σχεδιασμό και στην φροντίδα της πολύπειρης εκδότου Λούσης Μπρατζιώτη (έκδοση του Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού, Αθήνα 2005).

“III Περίοδος ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΧΑΛΕΠΑ” (εκδ. Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού και Ίνδικος, Αθήνα 2005). Στο Λεύκωμα, που επιμελήθηκε ο Πέρης Ιερεμιιάδης, παρουσιάζονται εικόνες γλυπτών από την τελευταία αθηναϊκή καλλιτεχνική περίοδο του Χαλεπά (1930-1938)

Φωτογραφίες δώδεκα (12) επιλεγμένων έργων σε τυπωμένη μορφή (κάρτες), και σε ηλεκτρονική μορφή (CD).

Αφίσσα.

Πιστά, αριθμημένα αντίγραφα πέντε επιλεγμένων έργων του Χαλεπά : **ΟΛΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΩΛΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.**

* Στον επισκέπτη προσφέρονται δύο Ενημερωτικά φυλλάδια : για το **ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΝΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ** και για την **ΜΟΝΙΜΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΑΛΕΠΑ.**

Λίλα Ιωάννου Μαραγκού

Καθηγήτρια της Κλασικής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ της Έκθεσης : Καθημερινή : 10 π.μ. - 2 μ.μ. Και 7 μ.μ. - 9.30 μ.μ. (Τρίτη κλειστή)

Λευκώματα για τόν Γιαν. Χαλεπά καί τόν Στρ. Δούκα

ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ
ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΑΣ

Αυτοπροσωπογραφία του Στρατή Δούκα, έργο του 1934

Δύο λευκώματα που κυκλοφόρησαν αυτές τις μέρες αποτελούν αφηλές προς δύο μεγάλες φυσιογνωμίες της τέχνης και των γραμμάτων μας που, κατά συνηθεία, συνδέονται μεταξύ τους. Είναι το λεύκωμα με τα έργα της τρίτης περιόδου του Γιαννούλη Χαλεπά και το λεύκωμα με τα σχέδια του Στρατή Δούκα. Το όνομα του τελευταίου ανακαλεί αυτόματα το έργο του Χαλεπά, έργο έρωτας και μελέτης ολόκληρης ζωής του Στρατή Δούκα.

Σήμερα, 85 χρόνων αυτή η υσχυρή πνευματική φυσιογνωμία, που δεν αλλοτριώθηκε, δεν πέρασε στην κατανόηση, δεν έγινε εστία γι' αυτό και διατήρησε τη φτώχεια σάν αρετή, είναι μία από το απλό, υπέγιο σπίτι του ένας πολύτιμος, μοναδικός πολιτι-

ΤΗΣ ΒΕΑΤΡΙΚΗΣ ΣΠΗΛΙΑΔΗ

στικός πυρήνας του τόπου μας. Η ελαιογραφία ενός αιχμαλώτου (Α' έκδοση 1929), είναι σταθμός κι επίτευγμα στη λογοτεχνία μας.

Όπως λέει ένας επάσιος, ο Μάριο Βιττι στο βιβλίο του για τη νεοελληνική ζωγραφική «Η ιστορία ενός αγιασμένου κενό είναι μία θέση οριστικής περφόρμανς αναδύσεως μία στο χώρο της καλλιγραφικής λογοτεχνίας, του προσορικού λαϊκού λόγου, με όλα σχεδόν τ' αφηγηματικά σχήματα της λαϊκής παράδοσης, που αποτελείται από το ανυπόστατο

γενετήσιο του διχαστικού μιθιστορηματικού περιπέτειας και του διχαστικού μυθολογίου. Ο Στρατής Δούκας με την αφήγηση αυτή, αφηγηματικής περισσότερο μέσα στο μορφωτικό περίγυρο του Κοντογιάννη και των συγγενών της Ιεράς, παρά στο οματικό περιβάλλον, έδωσε ένα πιστικό παράδειγμα αφηγηματικού σέ πρόσφατα χρόνια, μέσα στη λαχτήρα επιστροφής στις λαϊκές ηθές, που τόσο έντονα αισθάνθηκαν οι ποιητές και οι πεζογράφοι ανάμεσα στους δύο μεγάλους πόλεμους.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΚΙΟΥΣ

Πηγαίνοντας ακόμη πιο μακριά πεπεισμένοι ότι ο Στρατής Δούκας επηρέασε έντονα αυτή τη λαχτήρα της επιστροφής. Κάτι που δείχνει και το γεγονός ότι αυτές οι λόγιες με την ερωτική παιδεία ήταν ο πρώτος που ανακάλυψε την ομορφιά και τη σημασία του Καραγιάννη.

Δεν είναι τυχαίο ακόμη το ότι στα 1935 διέβλεψε την έκδοση πνευματικής καλλιέργειας και τέχνης «Τό 3ο μέτρο». Στο σημείο που είχαν την επιμέλεια εκδόσεως διαδέχθηκε τον Δημήτρη Πικιώνη, τον Χατζηκυριάκο Γκίκα, το Σπύρο Παπαλοκά, το Σοκράτη Καραντινό, Στο περιεχόμενο, άρθρο του Χατζηκυριάκου - Γκίκα, του Πικιώνη, της Ζωής Κασάλη, του Χουάν Γκράς του Πεντζίκη. Πνευματικό αυτόριο του τόπου μας που κίνησαν τόσο αναδύσεως, μπορούσε να διακρίνουμε την υ-

πόγεια αλλ' ασφαώς έντονη επιρροή του Στρατή Δούκα.

Γι' αυτό το λεύκωμα με τα σχέδια του που δεν είναι παρά ένα μέρος από την πολυχιδή του δραστηριότητα, μία μόνο εκδήλωση μίας πληθώρας καλλιτεχνικής ευαισθησίας ήταν μία οφέλη σ' αυτό τον πολύτιμο γέφυρα των γραμμάτων μας. Αυτών που δεν εισέπραξε ποτέ οφέλη κι τίλους, διακρίσεις, αντιστοιχίες, έδραση, και δεν επωλεθήκε από τίποτε.

Το λεύκωμα με τα σχέδια, έκδοση «Άγρας 1979, είναι μία συμπτωματική προσπάθεια συγκέντρωσης των πιο χαρακτηριστικών έργων του Στρατή Δούκα, που ανήκουν σε διάφορες συλλογές. Αντιπροσωπεύουν την περίοδο από το 1928 όταν έγινε στις μεγάλες περιόδους του στη Δυτική Μοκκ-δονία η ιδρύσεως ψυχική του κατάρτιση και η μοναξιά που ζύμωσαν την ευαισθησία του, αφήνώντας τον μόνο με τα πράγματα, μακριά από κάθε προηγούμενη γνώση, μεταβάλλει το σχέδιό του σε ύφος ναίε.

Ο ΣΥΝΕΙΡΜΟΣ ΔΟΥΚΑ - ΧΑΛΕΠΑ

Ο σμειριός του Δούκα με το Χαλεπά είναι αναμφισβήτητος. Ίσως αυτή τη στιγμή είναι ο μόνος επιζών που γνώρισε το μεγάλο γλύπτη (αν εξαιρέσουμε τους συγγενείς του, την κ. Ειρήνη Χαλεπά και τις κόρες της Άλση και Κατερίνα Χαλεπά, που είναι και η ίδια γλύπτρια). Αυτό ισχυρίζοι τη μαρτυρία του και την ερωμεία για το έργο του Χαλεπά που βασίζεται επί πλέον και σε μία αισθητική γνώση και άσκηση τεχνοκρική.

Οι εργασίες που έχει εκδώσει ο Δούκας για τον Χαλεπά είναι πολλές, αρχίζοντας από το 1952 («Γιαννούλης Χαλεπάς — Νέα Βιογραφία», 1962 «Γιαννούλης Χαλεπάς — Κατάλογος των έργων του, 1967 «Ο δίος ενός αγίου», 1970 «Υποθέσεις και λύσεις κ.ά.») ως το 1978 όπου κυκλοφόρησε η μεγάλη του μελέτη για το έργο του Χαλεπά. Ένα από τα σημεία που ο Δούκας υποστήριξε μία διαφορετική αλλά τεκμηριωμένη ερμηνεία είναι η παρεμβολή που έθεσε σε πολλές αναφορές του Χαλεπά. Παραθέτουμε συγκεκριμένα την επιχειρηματολογία του που θεωρούμε κριτική.

«Ο Ερής εδώ δεν παριστάνει το θεό του εμπορίου για τόν οποίο δεν αισθάνονται καμιά συμπάθεια αυτές ο Ακτιμών, ώστε να τον προσήκουν κάποιο ερωμικά σ' ένα στίχο του, γυμνό και με σπλό κοπέλο κι άλλοτε να πει στον ανηφό του που του έδωσε χαρτί ζωγραφίας για να του σχεδιάσει το θεό "Ερής", "έός μου στραπαχαστο κι αυτό δεν του πρόκει".

«Ο Ερής στις συνθέσεις του παριστάνει τόν Ερωμολύπη, τόν μορφορά αλλά πολλές φορές και τόν ίδιο (...).

Στο λεύκωμα, πάντως, για την τρίτη περίοδο του Γιαννούλη Χαλεπά, παρατίθεται κείμενο του Πικιώνη, που δίνει τόν μέτρο της τραγικής φυσιογνωμίας ενός από τούς

μεγαλύτερους γλύπτες της εποχής μας.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΙΚΙΩΝΗ

«Ο Χαλεπάς είναι ο νεοελληνικός καλλιτέχνης που, με όποιο κι όνομα να τον καλέσουμε, θε γάταν καλύτερο απ' τή μεγαλοσύνη του... Γιατί αυτός από θεία μόρα κατέθηκε ζωντανός στον "Άδη" κι ως τού ήταν ωρισμένο έμενε εκεί κάτω ως έντεκα ολόκαιρους χρόνους και ζωνανόθηκε πάλι κατά θεία συγκοπήσση στον επάνω κόσμο "πάση καθαρότητι και αγνεία εσπερομυμίας τήν αυχήν" μ' επιτελευμίο αυτός του τόν μέγα και παράδοξο μυστήριο της πλείρας ένωσης όλων τών θεωμικών της διανοίας μ' εκείνες τις άλλες τού ένστικτου, τις ανομοιάσιτες ακάμη από την ψυχολογία κι όπου στη σκοτεινή χώρα της αυτοάνου "τά ριζώματα πάντων τού Εμπεδοκλέους" τ'α ριζώματα των τελευταίων έργων του!» (...).

Την περίοδο 1930-1938 αντιπροσωπεύει το λεύκωμα αυτό που επιμελήθηκε με εξαιρετική φρονίδα και έκδηλη αγάπη για τόν αντικείμενό του ο Περ. Λερέμιadis.

Η παρουσίαση τών έργων του Χαλεπά δεν καταφαύει σε μία φωτογραφία μεγάλης ακρίβειας, αλλά υποθέτουμε μία επίσημη άποψη τού έργου πετυχαίνει τόν στίχο αποτέλεσμα. Ντεκουμπομμένες πάνω στο άσπρο ούτο οι μορφές των αγαλμάτων φαίνονται ανάγλυφες αφήνοντας έκθετες στη ματιά μας τις συσταστικές λεπτομείες τού γλυπτού.

Όλα τ' έργα φωτογραφήθηκαν από τόν Μάκη Κουντή και ανήκουν στη συλλογή της οικίας Βασιλείου Χαλεπά εκτός από τόν «Κυμωτό», τή «Ελέεια III», τή «Σκίση» και τή «Πήγασος Ερής και Αφροδίτη», που ανήκουν στην Εθνική Πνακόλη. Τών τώμο αυτό θα συμπληρώσουν άλλοι δύο που θ' αναφέρονται στην ποιή και τή δεύτερη περίοδο τού Γιαννούλη Χαλεπά, συμπλητώντας έτσι στην πληροφόρηση τού κοινού πάνω σ' ένα έργο τόσο σπουδαίο, τόσο μυθολογικό, αλλά και τόσο άγνωστο.